

zaaknummer 2015-W1578

21 november 2016

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
hierna te noemen: klaagster,
juridisch adviseur: mr. R.G.P. Voragen,

tegen:

wijlen [naam],
geboren op [datum] en overleden [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens haar leven lid van de Congregatie van de Zusters van het arme
Kind Jezus (p.i.j.),
juridisch adviseur: mr. J.J.M. Goumans.

1. De procedure

De klacht (omzetting van de door klaagster op 3 april 2010 gedane melding) is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 30 april 2015.

Op 29 september 2015 is bij de griffie van mr. J.J.M. Goumans namens de congregatie een inhoudelijke reactie op de klacht ingekomen.

Op 10 maart 2016 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden. Op 29 juli 2016 heeft de Klachtencommissie de overste geadviseerd om de klacht gedeeltelijk gegrond te verklaren.

Tegen het advies van 29 juli 2016 heeft klaagster, voor zover daarbij de klacht ongegrond was verklaard, bezwaar ingediend.

Op 26 augustus 2016 heeft het bezwaar van klager tegen voornoemd advies gediend.
Op 9 september 2016 heeft de Bijzondere Kamer het bezwaar gegrond verklaard.

Klaagster is voorts in de gelegenheid gesteld een ondertekende verklaring van haar huisarts aan te leveren. Op 13 september 2016 en 11 oktober 2016 zijn daarop door de griffie diverse verklaringen (waaronder een verklaring van de huisarts van klaagster) ontvangen.

Op 25 oktober 2016 heeft daarop te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klaagster is verschenen. Zij heeft haar standpunt toegelicht. Zij werd bijgestaan door haar juridisch adviseur mr. Voragen.

Als getuigen zijn gehoord de heer [naam] en mevrouw [datum].

Namens de congregatie is verschenen mr. J.J.M. Goumans.

2. De klacht

- 2.1. Klaagster is op zeer jonge leeftijd door de Kinderbescherming geplaatst in [instelling] te [plaats] en heeft daar vele jaren verbleven. Haar klacht richt zich tegen aangeklaagde, die daar toen werkzaam was. Door de juridisch adviseur is geen klaagschrift ingediend, waarin helder en overzichtelijk is uiteengezet waaruit de klacht van klaagster bestaat. Op grond van de verklaringen van klaagster alsmede op grond van hetgeen door klaagster ter zitting is verteld, begrijpt de Klachtencommissie dat de klacht van klaagster uit drie onderdelen bestaat:
- Het door aangeklaagde bij klaagster op 7- tot 9 jarige leeftijd (dus gedurende twee jaar) ongeveer 3 keer per jaar met de vinger binnendringen van de vagina van klaagster in het kader van het opnemen van de temperatuur.
 - Het op 14/15 jarige leeftijd bij het douchen met een washand tussen de benen van klaagster wassen en tevens daarbij met een vinger in de vagina te gaan.
 - Het op 14 jarige leeftijd eenmalig betasten van de blote borsten van klaagster.
- 2.2. Klaagster heeft haar hele leven last gehad van het seksueel misbruik en is behandeld voor de gevolgen van het seksueel misbruik.
- 2.3. Klaagster wil dat de R.-K. Kerk het seksueel misbruik erkent en haar excuses aanbiedt.

3. De reactie

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord meer geven.

Mr. Goumans heeft namens de congregatie een schriftelijke reactie gegeven op de klacht. Daarin wordt – onder meer – het volgende gesteld:

Aangeklaagde is al lang geleden gestorven en er is door klaagster geen (in)direct (steun)bewijs voor de omschreven gebeurtenissen aangeleverd. Door de algemene overste is naar aanleiding van de klacht gesproken met zusters die destijds met aangeklaagde in [instelling] hebben samengewerkt of met haar in dat huis hebben gewoond. Geen van die zusters heeft iets kunnen verklaren omtrent misbruik van aan de zorgen van de congregatie toevertrouwde kinderen door aangeklaagde. Bij gebrek aan enig bewijs kan de congregatie alleen maar verklaren dat zij de waarheid niet kent en in het duister tast omtrent wat er werkelijk is gebeurd. De congregatie kan niet anders dan voorsnog de klacht niet aannemelijk achten.

Als de gebeurtenissen hebben plaatsgevonden past het de congregatie om daarvoor niet alleen ruimhartig verontschuldiging aan te bieden en het daardoor aan klaagster veroorzaakte leed te erkennen, maar ook om met klaagster te zoeken naar een passende tegemoetkoming.

4. De beoordeling

- 4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.
- 4.2. Niet ter discussie staat dat de door klaggster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.
- 4.3. De Klachtencommissie dient vervolgens te beoordelen of zij tot een gegrond verklaring van de klacht kan komen. Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat de klacht van een klagster wordt gesteund door ander bewijs op grond waarvan het aannemelijk wordt dat een aangeklaagde zich schuldig heeft gemaakt aan seksueel misbruik.

Het is voor de Klachtencommissie reeds bij advies d.d. 29 juli 2016 aannemelijk geworden dat klagster seksueel is misbruikt door aangeklaagde voor zover het onderdeel b) van de klacht betreft, te weten het op 14/15 jarige leeftijd bij het douchen met een washand tussen de benen van klagster wassen en tevens daarbij met een vinger in de vagina te gaan.

De Klachtencommissie stelt thans vast dat ook ten aanzien van de onderdelen a) en c) van de klacht voldoende steunbewijs is gevonden. Ten aanzien van de onderdelen a) en c) van de klacht heeft de Klachtencommissie kennisgenomen van de ondertekende verklaring van de heer [naam], huisarts van klagster, waaruit naar voren komt dat klagster hem in het verleden reeds in detail alsmede constant en consequent heeft verteld over het seksueel grensoverschrijdend gedrag van een non "[naam]" of "[naam]". Voorts blijkt uit de verklaringen van mevrouw [naam], de heer [naam] en de ter zitting afgelegde verklaring van mevrouw [naam] dat klagster hen in het verleden heeft verteld over het seksueel misbruik door aangeklaagde en eveneens uit welke handelingen het seksueel misbruik bestond. De Klachtencommissie acht deze verklaringen voldoende om aannemelijk te achten dat aangeklaagde bij klagster gedurende een periode van twee jaar ongeveer 3 keer per jaar met de vinger de vagina van klagster is binnengedrongen. Klagster was ten tijde van de aanvang van het misbruik ongeveer 7 jaar oud. Voorts acht de Klachtencommissie het aannemelijk dat aangeklaagde eenmalig de blote borsten van klagster heeft betast toen klagster 14 jaar was.

De Klachtencommissie zal adviseren om de klacht ten aanzien van de onderdelen a) en c) eveneens gegrond te verklaren.

- 4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met misbruik van gezag en gezien de afhankelijkheidsrelatie waarin klagster jegens aangeklaagde stond hoogst kwalijk is geweest.
- 4.5. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klagster is aangedaan kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

- 4.6. Over een eventuele financiële vergoeding kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Klaagster kan zich voor het verkrijgen van schadevergoeding rechtstreeks wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de overste van de Congregatie van de Zusters van het arme Kind Jezus (p.i.j.) de klacht ten aanzien van de onderdelen a) en c) eveneens gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 21 november 2016 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, mevrouw drs. L. Erftemeyer en mevrouw mr. A.M.T. Denekamp-Mulder, leden, bijgestaan door mr. L. Sanders, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klaagster en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klaagster en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klaagster verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klaagster schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die zij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.